

Beleidsregel veilige jaarwisseling Alkmaar

De burgemeester van de gemeente Alkmaar,

Gelet op:

- artikel 9.2.2.1a van de Wet milieubeheer en de artikelen 2.3.2, 2.3.2a en 2.3.2b van het Vuurwerkbesluit;

Overwegende dat:

- op grond van de Wet veilige jaarwisseling een vuurwerkverbod in de Wet milieubeheer is opgenomen;
- het bezit en het gebruik (afsteken) van vuurwerk van de categorieën F2 en F3 voor consumenten verboden is, evenals de verkoop daarvan aan consumenten;
- de burgemeester ontheffing kan verlenen van dit verbod (F2-vuurwerk) aan verenigingen en stichtingen;
- de burgemeester ontheffingen kan verlenen, maar dit niet hoeft te doen;
- in 2024 bij een referendum een meerderheid van de inwoners zich heeft uitgesproken voor een algemeen vuurwerkverbod (afsteekverbod);
- sinds 2024 een vuurwerkverbod (afsteekverbod) was opgenomen in de Algemene plaatselijke verordening;
- er sinds het afsteekverbod in Alkmaar ervaring is opgedaan met een vuurwerk vrije jaarwisseling, gecombineerd met centrale eindejaar shows en andere alternatieven;
- dat uit evaluatie is gebleken dat inwoners deze eindejaar shows en alternatieven positief waarderen, waarmee een nieuwe traditie in ontwikkeling is waarbij inwoners op een veilige en feestelijke manier de jaarwisseling kunnen vieren;
- het verlenen van ontheffingen van het vuurwerkverbod niet past bij de ingeslagen ontwikkeling naar deze nieuwe traditie tijdens de jaarwisseling in Alkmaar;
- het verlenen van ontheffingen aan verenigingen of stichtingen zorgt voor een extra toezicht- en handhavingstaak die een onevenredige druk op toezicht- en handhaving capaciteit en veiligheidsrisico's tijdens de jaarwisseling zal inhouden;
- in overleg met de lokale driehoek is besloten om geen ontheffingen te verlenen;

BESLUIT:

Vast te stellen:

Beleidsregel veilige jaarwisseling Alkmaar

1. Inleiding

Op 1 augustus 2026 is de Wet veilige jaarwisseling en het besluit veilige jaarwisseling in werking getreden. Met ingang van de jaarwisseling 2026-2027 geldt er een landelijk vuurwerkverbod voor particulieren/consumenten. Specifiek is geregeld dat het bezit, het gebruik en de verkoop van vuurwerk in de categorie F2 voor en aan anderen dan personen met gespecialiseerde kennis is verboden. F1-vuurwerk (fop en schertsvuurwerk) en ook het afsteken van professioneel vuurwerk door professionals met vergunning blijft toegestaan.

De burgemeester heeft de bevoegdheid om onder voorwaarden ontheffingen te verlenen van dit vuurwerkverbod aan verenigingen en stichtingen. Dit is geregeld in het Besluit veilige jaarwisseling. De ontheffingsbevoegdheid is bedoeld voor georganiseerde groepen inwoners met lokale binding, zoals buurt- en dorpsverenigingen of stichtingen. Het is aan de burgemeester om te bepalen of die al dan niet ontheffingen gaat verlenen.

2. Geen ontheffingen in de gemeente Alkmaar

De burgemeester van Alkmaar zal voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen als bedoeld in artikel 9.2.2.1a, vierde lid, van de Wet milieubeheer verlenen.

Eventuele aanvragen voor ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk worden geweigerd onder verwijzing naar deze beleidsregel.

Uit afstemming met de lokale driehoek blijkt dat het OM en de politie zich kunnen vinden in een besluit om voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk te verlenen.

3. Overwegingen

Aan het besluit om tijdens de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen te verlenen voor het afsteken van vuurwerk, liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

A.

In Alkmaar heeft in 2024 een referendum plaatsgevonden onder de inwoners waarbij met een meerderheid (65,3 procent) zich heeft uitgesproken vóór een algemeen vuurwerkverbod. De gemeenteraad heeft vervolgens in de Algemene plaatselijke verordening (Apv) een algemeen afsteekverbod voor vuurwerk opgenomen.

Sindsdien heeft Alkmaar ervaring opgedaan met een jaarwisseling met een afsteekverbod, gecombineerd met centrale eindejaarsshow's en andere alternatieven. Uit de evaluatie van de afgelopen jaarwisseling blijkt dat inwoners de eindejaarsshow's als positief waarderen. Daarmee is een nieuwe traditie in ontwikkeling waarin inwoners op een veilige en feestelijke manier de jaarwisseling kunnen vieren. De eindejaarsshow's zijn tot en met de komende jaarwisseling al aanbevolen.

Het verlenen van ontheffingen voor het afsteken van consumentenvuurwerk past niet bij deze ingezette koers met een vuurwerkvrije jaarwisseling. Het verlenen van ontheffingen zou afbreuk doen aan de duidelijke lijn die na het referendum is ingezet.

B.

De uitvoerbaarheid van de ontheffingsmogelijkheid speelt een belangrijke rol bij de keuze om geen ontheffingen te verlenen. De jaarwisseling vraagt ieder jaar enorme inzet van de gemeente, de politie en andere partners. Dankzij deze gezamenlijke inspanning zijn de afgelopen jaarwisselingen relatief rustig verlopen. Eén van de doelstellingen van het algemeen vuurwerkverbod is dat het zal leiden tot een veiligere jaarwisseling. Er wordt rekening mee gehouden dat de inzet van politie en handhaving nog niet direct afgeschaald kan worden.

Het verlenen van ontheffingen zorgt voor een extra toezicht- en handhavingstaak. Veiligheidsplannen moeten worden beoordeeld en locaties moeten vooraf worden gecontroleerd. Op grond van het Besluit veilige jaarwisseling moeten er veel voorschriften aan een ontheffing worden verbonden. Dit om de veiligheid van de ontheffinghouder, maar vooral ook van het publiek te waarborgen. Het gaat om veiligheidseisen aan het afsteekterrein, de veiligheidszone en om de eisen waar ontbranders en de supervisors aan dienen te voldoen. Ook de aankoop, het vervoer, de opslag en het voorhanden hebben van het vuurwerk moet aan voorschriften worden verboden. De expertise om aanvragen te toetsen is niet voorhanden en zal moeten worden ingekocht/ingehuurd. Het korte tijdsbestek om dit in te regelen en om ervaring op te doen brengt veiligheidsrisico's met zich mee.

Tijdens de jaarwisseling moet toezicht worden gehouden op naleving van deze voorschriften. Daarbij geldt dat boa's in verband met hun eigen veiligheid op oudjaarsdag na 23.00 uur niet meer op straat aanwezig zijn. De politie heeft in een landelijke reactie op het besluit aangegeven niet toe te zien op de verleende ontheffingen. In feite is er dus geen toezicht op de ontheffingslocaties na 23.00 uur terwijl de gemeente wel een toezichthoudende taak heeft. Dit leidt mogelijk tot veiligheidsrisico's.

De aansprakelijkheid van de ontheffinghouder en de gemeente spelen hierin ook een rol. Het vervoer, opslaan en afsteken van vuurwerk is niet zonder gevaar. Niet voor niets is er een landelijk vuurwerkverbod ingesteld. Iemand die schade of letsel leidt als gevolg van met een ontheffing afgestoken vuurwerk, kan een vereniging of stichting (ontheffinghouder) aansprakelijk stellen. Dat is een risico en verantwoordelijkheid waarvan moet worden afgevraagd of verenigingen en stichtingen deze wel kunnen dragen. In uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld bij onzorgvuldig handelen, kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld. Nu duidelijk is dat tijdens de jaarwisseling geen of nauwelijks toezichthoudende capaciteit aanwezig is brengt dat een risico met zich mee.

C.

Het niet verlenen van ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk aan verenigingen en stichtingen betekent niet dat er geen ruimte is voor lokale initiatieven. De gemeente Alkmaar stimuleert bewoners, verenigingen en organisaties om activiteiten te organiseren die bijdragen aan een feestelijke en veilige jaarwisseling. Hiervoor kunnen zij gebruikmaken van de bestaande regeling voor buurtinitiatieven. Samen met de centrale eindejaarsshow's bieden deze activiteiten ruimte voor ontmoeting en een nieuwe traditie waarin de jaarwisseling gezamenlijk wordt gevierd, zonder particulier vuurwerk.

D.

Na de jaarwisseling 2026-2027 zal tijdens de gebruikelijke evaluatie van de jaarwisseling ook deze beleidsregel worden geëvalueerd. Indien nodig kan deze worden bijgesteld.

4. Inwerkingtreding en citeertitel

Deze regeling treedt na bekendmaking in het gemeenteblad in werking.

Deze regeling wordt aangehaald als "Beleidsregel veilige jaarwisseling Alkmaar".

Vastgesteld op 18 augustus 2026,

Mw. Drs. A.M.C.G. (Anja) Schouten

Burgemeester van Alkmaar